

ONDERWIJSVISITATIE

Elektromechanica

Een onderzoek naar de kwaliteit van de professioneel gerichte bachelor
Elektromechanica aan de Vlaamse hogescholen

V L H O R A

Vlaamse Hogescholenraad

30 september 2010

De onderwijsvisitatie Elektromechanica

Ravensteingalerij 27, bus 3
1000 Brussel
tel.: 02 211 41 90
info@vlhora.be

Exemplaren van dit rapport kunnen tegen betaling verkregen worden
op het VLHORA-secretariaat.

Het rapport is ook elektronisch beschikbaar op
<http://www.vlhora.be> > evaluatieorgaan > visitatierapporten > huidige visitatieronde

Wettelijk depot: D/2010/8696/19

voorwoord

De visitatiecommissie brengt met dit rapport verslag uit over haar oordelen en de daaraan ten grondslag liggende motivering, conclusies en aanbevelingen die resulteren uit het onderzoek dat zij heeft verricht naar de onderwijskwaliteit van de professioneel gerichte bachelor Elektromechanica in Vlaanderen.

De visitatiecommissie heeft hierbij de visitatieprocedure *Handleiding Onderwijsvisitaties VLIR|VLHORA, september 2008* gevolgd, waarbij zij niet enkel aanbevelingen en suggesties formuleert in het kader van de continue kwaliteitsverbetering van het hoger onderwijs, maar ook een oordeel geeft in het kader van de accreditatie van de opleiding.

De visitatie en dit rapport passen in de werkzaamheden van de hogescholen en van de Vlaamse Hogescholenraad (VLHORA) met betrekking tot de kwaliteitszorg van het hogescholenonderwijs, zoals bepaald in artikel 93 van decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs.

Met dit rapport wordt de bredere samenleving geïnformeerd over de wijze waarop de hogescholen en meer bepaald de betrokken opleiding omgaat met de kwaliteit van haar onderwijs. Toch is het rapport in de eerste plaats bedoeld voor de hogeschool die de opleiding aanbiedt. Op basis van de bevindingen van het rapport kan de hogeschool nu en in de nabije toekomst actie nemen om de kwaliteit van het onderwijs in de opleiding te handhaven en verder te verbeteren. De lezer moet er zich echter terdege bewust van zijn dat het rapport slechts een momentopname biedt van het onderwijs in de opleiding en dat de rapportering van de visitatiecommissie slechts één fase is in het proces van kwaliteitszorg.

De VLHORA dankt allen die meegewerkt hebben aan het welslagen van dit proces van zelfevaluatie en visitatie. De visitatie was niet mogelijk geweest zonder de inzet van al wie binnen de hogeschool betrokken was bij de voorbereiding en de uitvoering ervan. Tevens is de VLHORA dank verschuldigd aan de voorzitter, de leden en de secretarissen van de visitatiecommissie voor de betrokkenheid en deskundige inzet waarmee zij hun opdracht hebben uitgevoerd.

Marc Vandewalle
secretaris-generaal

Toon Martens
voorzitter

Hoofdstuk 1 Hogeschool Gent

Algemene toelichting bij de professioneel gerichte bacheloropleiding Elektromechanica van de Hogeschool Gent

De Hogeschool Gent is een Vlaamse autonome hogeschool, in 1995 ontstaan uit de fusie van het hoger gemeenschapsonderwijs in Gent en Aalst, het Gentse stedelijk hoger onderwijs en een departement van de Erasmushogeschool Brussel. In 2001 werd hier de Mercator Hogeschool aan toegevoegd. Hierdoor is de Hogeschool Gent een multisectorale hogeschool met 13 departementen. Er worden 24 professionele bachelor-, 14 academische bachelor- en 21 masteropleidingen ingericht, waarvan 9 unieke opleidingen in Vlaanderen.

Met meer dan 15.000 studenten is de Hogeschool Gent de grootste hogeschool in Vlaanderen. Er zijn 7 campussen in Gent en 1 in Aalst.

In 2003 werd de AUGent opgericht, in samenwerking met de Universiteit Gent, de Hogeschool Gent, de Arteveldehogeschool en de Hogeschool West-Vlaanderen.

Het departement Technologie is gevestigd aan de Schoonmeersstraat in de Industriële Hogescholen BME en CTL van de toenmalige campus BME-CTL. Het departement bestaat uit zes professioneel gerichte bacheloropleidingen: Chemie, Elektromechanica, Houttechnologie (uniek in Vlaanderen), Modetechnologie (uniek in Vlaanderen), Textieltechnologie (uniek in Vlaanderen) en Vastgoed.

Binnen de opleiding Elektromechanica kunnen studenten van het voltijdse modeltraject opteren voor de afstudeerrichtingen Elektromechanica, Automatisering en Klimatisering binnen de campus Schoonmeersen in Gent.

Onderwerp 1 Doelstellingen van de opleiding

Facet 1.1 Niveau en oriëntatie van de professioneel gerichte bachelor

Beoordelingscriteria:

De opleidingsdoelstellingen zijn erop gericht de student te brengen tot:

- het beheersen van algemene competenties als denk- en redeneervaardigheid, het verwerven en verwerken van informatie, het vermogen tot kritische reflectie en projectmatig werken, creativiteit, het kunnen uitvoeren van eenvoudige leidinggevende taken, het vermogen tot communiceren van informatie, ideeën, problemen en oplossingen, zowel aan specialisten als aan leken, en een ingesteldheid tot levenslang leren;
- het beheersen van algemene beroepsgerichte competenties als teamgericht kunnen werken, oplossingsgericht kunnen werken in de zin van het zelfstandig kunnen definiëren en analyseren van complexe probleemsituaties in de beroepspraktijk, en het kunnen ontwikkelen en toepassen van zinvolle oplossingsstrategieën, en het besef van maatschappelijke verantwoordelijkheid die samenhangt met de beroepspraktijk;
- het beheersen van beroepsspecifieke competenties op het niveau van een beginnende beroepsbeoefenaar.

Het oordeel van de visitatiecommissie: goed

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

Op het vlak van niveau en oriëntatie voldoet de opleiding aan de decretaal opgelegde normen wat de algemene en beroepscompetenties betreft, en aan het door de commissie vooropgestelde domeinspecifieke referentiekader.

De hogeschool volgt de decretaale eisen zoals vastgelegd in het Decreet betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen en het Decreet betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen en houdende dringende hogeronderwijsmaatregelen.

De opleiding heeft gebruikgemaakt van bronnen uit de eigen associatie, alsook op nationaal vlak via onder meer het hogeronderwijsregister, overleg met hogescholen (XIOS) en diverse decreten. Positief zijn de contacten met het Provinciaal Veiligheidsinstituut Antwerpen en het hanteren van het VCA-attest als referentie. Verder werd het VLOR-beroepsprofiel gehanteerd, alsook de website van de VDAB en Vzw-bachelor.be. Het werkveld werd bevroegd en resonantievergaderingen werden gehoord.

De opleiding wil studenten vormen tot professionele bachelor Elektromechanica, zodat zij bij voltooiing van de opleiding algemene competenties beheersen als denk- en redeneervaardigheid, het verwerven en verwerken van informatie, het vermogen tot kritische reflectie en projectmatig werken, creativiteit, het kunnen uitvoeren van eenvoudige leidinggevende taken, het vermogen tot communiceren van informatie, ideeën, problemen en oplossingen, zowel aan specialisten als aan leken, en een ingesteldheid tot levenslang leren. Bijkomend worden competenties gedefinieerd als een interculturele bekwaamheid, stressbestendigheid en het kunnen functioneren in een digitale werkomgeving.

De studenten moeten bij de voltooiing van de opleiding de algemene beroepsgerichte competenties bezitten. Hiertoe behoren competenties als teamgericht kunnen werken, oplossingsgericht kunnen werken in de zin van zelfstandig kunnen definiëren en analyseren van complexe probleemsituaties in de beroepspraktijk, en het kunnen ontwikkelen en toepassen van zinvolle oplossingsstrategieën, en het besef van maatschappelijke verantwoordelijkheid die samenhangt met de beroepspraktijk. Verder zijn competenties gedefinieerd als het functioneren in een internationaal kader, alsook het kwaliteits-, milieu- en veiligheidsbewustzijn.

De afgestudeerden moeten ten slotte de beroepsspecifieke competenties op het niveau van een beginnende beroepsbeoefenaar beheersen.

De professioneel gerichte bacheloropleiding Elektromechanica sluit aan bij het secundair onderwijs en heeft een studiomvang van 180 studiepunten.

Afstemming van het programma werd bereikt door overleg met andere departementen van de Hogeschool en andere instellingen.

De Hogeschool Gent beschikt over een onderwijs- en examenregeling (OER), die departementaal wordt aangevuld met een eigen onderwijs- en examenregeling (DOER). Deze verticale aanvullingen detailleren specifieke modaliteiten naar de organisatie van flexibele trajecten, beoordeling en toetsing van examens, stages, labo's, seminaries en zo meer.

De onderwijstaal is Nederlands, behalve voor specifieke opleidingsonderdelen, zoals communicatievaardigheden, gastcolleges door anderstalige gastprofessoren en anderstalige opleidingsonderdelen die aan andere opleidingen hoger onderwijs gevolgd kunnen worden.

De visie, doelstellingen en nagestreefde basiscompetenties kwamen tot stand na analyse door de opleiding van de diverse, vastgestelde beroepenclusters. Dit werd de eerste maal vastgelegd bij de omvorming van de graduaat- naar de professioneel gerichte bacheloropleiding Elektromechanica. Hieruit werden aandachtspunten geformuleerd ten aanzien van de algemene competenties.

De opleidingsdoelstellingen zijn consulteerbaar via het hogeronderwijsregister. Zij zijn op de website van de hogeschool terug te vinden, in de studiewijzer, en op info- en opendeurdagen. De onderwijs- en examenregeling en departementale aanvullingen hierop zijn eveneens op de website en het elektronische leerplatform Dokeos beschikbaar. Bij inschrijving ontvangt elke student een exemplaar van de studiewijzer mits ondertekening, waardoor de student instemt met de beschreven inhoud.

De jaarverslagen en hogeschoolbeslissingen zijn beschikbaar voor elke medewerker via de elektronische tool Archie.

Aanbevelingen ter verbetering:

/

Facet 1.2 Domeinspecifieke eisen

Beoordelingscriteria:

- De doelstellingen van de opleiding (uitgedrukt in eindkwalificaties van de student) sluiten aan bij de eisen die door (buitenlandse) vakgenoten en het relevante beroepenveld gesteld worden aan een opleiding in het betreffende domein (vakgebied/discipline en/of beroeps- of kunstpraktijk). Ze zijn, in het geval van gereguleerde beroepen, in overeenstemming met de reglementering of regelgeving ter zake.
- Voor professioneel gerichte bacheloropleidingen zijn de eindkwalificaties getoetst bij het relevante beroepenveld.

Oordeel van de visitatiecommissie: goed

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De opleiding maakte gebruik van een waaier aan informatiebronnen voor de totstandkoming van de domeinspecifieke doelstellingen. De opleiding streefde uniformiteit na op het vlak van nationale en internationale communicatie in technische middens. Bijkomend werden normen aangewend als hulpmiddel voor het voldoen aan basiseisen op het vlak van gezondheid en veiligheid.

De opleidingsdoelstellingen werden getoetst aan alle beroepsprofielen na consultatie van diverse externe bronnen. Stagebegeleiders uit binnen- en buitenland en afgestudeerden werden hierbij betrokken.

Europese technische richtlijnen – AREI, het SEDOC-register, het Kyoto-protocol en CEN/TR 15628:2007:E inzake kwalificatie voor onderhoudspersoneel – en diverse normen werden geconsulteerd.

De projecten werden afgetoetst aan de CDIO-standaarden en vergeleken met internationale vacatures om de competenties te vergelijken. De commissie weet deze aanpak te waarderen.

De beroepsgerichte competenties op het niveau van een beginnende beroepsbeoefenaar zijn door de opleiding als volgt omschreven: het assisteren bij het ontwerp van elektromechanische systemen, het afstemmen van elektromechanische systemen, het beheer van productieprocessen, de installatie en het onderhoud van elektromechanische systemen en het verlenen van advies bij de aan- of verkoop van technologische producten of diensten, inclusief de opvolging ervan.

Elke afstudeerrichting binnen de opleiding Elektromechanica werd getoetst aan Vlaamse hogescholen met een vergelijkbare opleiding.

De opleiding beoogt differentiatie vanaf het eerste deeltraject en implementeert competentiegericht onderwijs. De opleiding biedt naast het basisprogramma talen ook de mogelijkheid tot het volgen van taalstages in Duitsland of Spanje.

De opleiding heeft het programma getoetst aan buitenlandse instellingen via Erasmus en andere internationale partners.

De commissie stelt dat de drie duidelijk te onderscheiden afstudeerrichtingen afgestemd zijn op de wensen van het beroepenveld.

Aanbevelingen ter verbetering:

/

Oordeel over onderwerp 1, doelstellingen van de opleiding: voldoende

Op basis van de oordelen over:

facet 1.1, niveau en oriëntatie:	goed
facet 1.2, domeinspecifieke eisen:	goed

is de visitatiecommissie van mening dat er in de opleiding voor dit onderwerp voldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn.

Onderwerp 2 Programma

Facet 2.1 Relatie tussen doelstellingen en inhoud van het programma

Beoordelingscriteria:

- Het programma is een adequate concretisering van de eindkwalificaties van de opleiding qua niveau, oriëntatie en domeinspecifieke eisen.
- De eindkwalificaties zijn adequaat vertaald in leerdoelen van (onderdelen van) het programma.
- De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de geformuleerde eindkwalificaties te bereiken.

Oordeel van de visitatiecommissie: voldoende

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De doelstellingen van de opleiding zijn zowel wat niveau als de professionele oriëntatie van de opleiding betreft, duidelijk in overeenstemming met de eisen van het decreet en de verwachtingen van het werkveld.

De bamahervorming heeft geleid tot de herformulering van de opleidingsonderdelen in competenties, in het kader van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen. Het aantal opleidingsonderdelen werd tot twaalf herleid, met een vermindering van het aantal contacturen en een verdere afstemming van het curriculum op de eisen van het werkveld. De opleiding heeft gezocht naar de integratie van competentiegerichte leerinhouden, werk- en evaluatievormen. Hiervoor heeft de opleiding een kruistabel opgezet waarin competenties gekoppeld worden aan opleidingsonderdelen.

Tijdens het doornemen van de cursus communicatievaardigheden en bedrijfsbeheer stelde de commissie vast dat het aspect leiderschap onvoldoende naar voren komt.

Het programma zelf is vastgelegd in ECTS-fiches (*European Credit Transfer System*). De opleiding beoogt de vorming en inzet van polyvalente en multidisciplinair gevormde medewerkers. De opleiding heeft een goed beeld van de sectoren en functies waarin de afgestudeerde terecht komt.

Bij bevraging of consultatie van alle belanghebbenden – lectoren, studenten en het werkveld – start de Opleidingscommissie de interne procedure voor curriculumherziening. De procedure is duidelijk vastgesteld. De vraag wordt van de vereiste duiding voorzien en voorgelegd aan de Departementsraad, volgens een vooraf gedefinieerde timing. Het geformuleerde advies wordt behandeld door het bestuurscollege en vervolgens voorgelegd aan de raad van bestuur ter beslissing. Bij het doorlopen van de procedure wordt ondersteuning voorzien door de sector Onderwijs, Onderzoek en Dienstverlening. De procedure werd sinds de vorige visitatie meermaals doorlopen en heeft geleid tot verscheidene curriculumwijzigingen. Alumni werden in 2007 bevraagd naar aanleiding van de eerste lichting professioneel gerichte bachelors Elektromechanica.

Binnen de missie en visie van het departement is er oog voor nieuwe didactische leervormen. De opleiding vertaalt deze visie in de praktijk door middel van vakoverschrijdende projecten, keuzeopleidingsonderdelen, Studium Generale, geschiedenis van de wetenschap en het opleidingsonderdeel stage en eindwerk.

De vakoverschrijdende projecten zijn thematisch en multidisciplinair opgebouwd, waarbij vakspecifieke leerinhouden van verscheidene opleidingsonderdelen in het project worden geïntegreerd.

In het eerste jaar van het voltijdse modeltraject ligt de klemtoon op het leren projectmatig werken, met een accentverschuiving in het tweede deeltraject naar het bewijzen van vakbekwaamheid. De projectopdracht moet

uitmonden in een resultaat. De kennis die werd opgedaan in labo's of hoorcolleges wordt bij projecten toegepast op concrete probleemstellingen, al dan niet gerelateerd aan vragen van het werkveld.

De commissie ziet ongebruikte opportuniteiten bij de voorbereiding van de laboactiviteiten door de studenten.

Studium Generale is een lezingenreeks over een hedendaags thema dat vanuit diverse multidisciplinaire invalshoeken wordt benaderd. Hierbij staat problematisering en kritische bevraging van actuele kennisgebieden in brede zin voorop. De cursus geschiedenis van de wetenschap belicht de ontwikkeling van de wetenschappen en de technologische vooruitgang vanuit ethisch oogpunt. Dit leidt tot discussies om de student te stimuleren tot maatschappelijke verantwoordelijkheid.

De commissie vraagt om deze ondersteunende opleidingsonderdelen nog meer te laten aansluiten bij de competenties van een bachelor Elektromechanica.

De stage laat toe de verworven competenties te toetsen aan de realiteit van het bedrijfsleven. In opdracht van een bedrijf, en onder leiding van een stagebegeleider van het bedrijf en een promotor van de opleiding wordt een concreet project uitgewerkt. Het resultaat is een eindwerk dat zowel in België als het buitenland kan worden uitgevoerd en verdedigd. Het biedt een vijfde van de studenten ook een rechtstreekse toegang tot een professionele carrière.

De opleiding ziet erop toe dat studenten van de professioneel gerichte bacheloropleiding Elektromechanica internationale en interculturele ervaringen opdoen via een duidelijk vastgesteld aanbod aan keuzeopleidingsonderdelen, taalstages in Duitsland of Spanje, gastcolleges, bedrijfsbezoeken, buitenlandse studiereizen en/of een mogelijkheid tot buitenlandse stage.

De internationale dimensie wordt bijkomend vertaald in anderstalige cursussen en informatiebronnen bij onderzoekswerk. De commissie vindt het aanbod van de facultatieve cursus Spaans in functie van studentenuitwisseling een meerwaarde. Het niveau van het aangeboden cursusmateriaal is voor verbetering vatbaar.

De Hogeschool Gent is lid van '*The CDIO Initiative: an innovative educational framework for producing the next generation of engineers*'. Het didactische concept van het opleidingsonderdeel vakoverschrijdend project in de opleiding Elektromechanica sluit nauw aan bij de CDIO-standaarden, die in 2006 en 2008 werden getoetst.

Aanbevelingen ter verbetering:

De commissie vraagt aandacht voor een betere afstemming van de ondersteunende opleidingsonderdelen in functie van de beoogde (naast algemene ook beroepsgerichte en -specifieke) competenties van een professionele bachelor Elektromechanica.

De commissie adviseert om ook het concept van de leiderschapsrol te integreren in het cursusmateriaal, zodat de studenten een bredere kijk krijgen op deze vaardigheden tijdens het projectwerk en de latere beroepsuitoefening.

De opleiding moet de ongebruikte opportuniteiten bij de voorbereiding van de laboactiviteiten door de studenten beter benutten.

Facet 2.2 Eisen professionele gerichtheid van het programma

Beoordelingscriteria:

- Kennisontwikkeling door studenten vindt plaats via vakliteratuur, aan de beroeps- of kunstpraktijk ontleend studiemateriaal en via interactie met de beroepspraktijk, de kunstpraktijk en/of (toegepast) onderzoek.
- Het programma heeft aantoonbare verbanden met actuele ontwikkelingen in het vakgebied/de discipline.
- Het programma waarborgt de ontwikkeling van beroeps- of artistieke vaardigheden en heeft aantoonbare verbanden met de actuele beroepspraktijk.

Oordeel van de visitatiecommissie: voldoende

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De opleiding beoogt een evolutie van verwerven van basiskennis naar gespecialiseerde vakkennis, wat in de praktijk wordt vertaald door de opbouw van het programma. Kennis wordt initieel aangereikt met een verwachting naar een stijgende en meer actieve inbreng van de student. Dit wordt bewerkstelligd door de integratie van projectwerk in het tweede semester van het eerste en tweede deeltraject, en door het eindwerk en de stage in het derde deeltraject. De opleiding heeft eveneens aandacht voor de samenhang tussen kennis en praktische invulling.

Het eerste jaar is gemeenschappelijk met oog voor de heterogene instroom. Het tweede deeltraject heeft een gemeenschappelijke basis, met evenwel een differentiatie per afstudeerrichting. Binnen het derde deeltraject zijn alle technische vakken specifiek per afstudeerrichting.

Studenten worden door middel van diverse werkvormen en binnen verscheidene opleidingsonderdelen gestimuleerd tot het verwerven van specifieke vaardigheden en attitudes. Competenties zoals het vermogen tot kritische reflectie, projectmatig werken, zelfstandigheid en creativiteit komen het meest aan bod bij de vakoverschrijdende projecten, maar worden eveneens aangereikt bij labosessies, leergesprekken en contactmomenten in het kader van begeleid zelfstandig leren (BZL). Individuele studenten hebben de mogelijkheid om hun eigen attitudes bij te schaven door het teamwerk en de begeleiding door een coach. Het begeleid zelfstandig leren blijkt breed geïmplementeerd in de hele opleiding.

De commissie vraagt echter aandacht voor de aansluiting van sommige reguliere cursussen op de BZL-opdrachten.

De commissie stelt vast dat er lacunes zijn tussen de theoretische vorming en de simulaties enerzijds en de link naar de feitelijke praktijk anderzijds. De studenten kunnen soms moeilijk de link leggen tussen de didactisch aangebrachte inzichten en de praktijkcomponenten, hoewel de middelen en installaties hiervoor in de school aanwezig zijn.

Vergaderingen van de vakgroepen en de Opleidingscommissie leiden tot de jaarlijkse revisie van de studiefiches. Vakinhouden worden geactualiseerd door middel van onder meer recente vakliteratuur, bijscholingen, gastcolleges, stagebegeleiding, bevragingen en bedrijfstrainingen voor studenten.

De commissie ziet het gebrek aan bedrijfsbezoeken binnen het curriculum als een gemiste kans voor de opleiding.

De Hogeschool Gent wil duurzaamheid integreren in haar beslissingen en wakkert dit bewustzijn aan bij de student. Het departement organiseerde in 2008 de studiedag '*Waste is food for technology*', waarop studenten uit het tweede deeltraject milieubewuste, vakoverschrijdende projecten hebben voorgesteld.

De opleiding krijgt een niet onbelangrijke terugvloei van onderzoek en maatschappelijke dienstverlening. Zo worden externe opleidingen voor ArcelorMittal en interne opleidingen voor bedrijven over het AREI ingericht. De

RTC-projecten, stage en eindwerk, en de Wetenschapsweek hebben duidelijk een bijdrage geleverd aan de bijsturing van het curriculum.

Aanbevelingen ter verbetering:

De commissie vraagt om bij de theoretische vorming de link met de feitelijke praktijk duidelijker aan te brengen.

De commissie vraagt de opleiding om het inschakelen van bedrijfsbezoeken voor alle afstudeerrichtingen te onderzoeken.

Facet 2.3 Samenhang van het programma

Beoordelingscriterium:

- Studenten volgen een inhoudelijk samenhangend opleidingsprogramma.

Oordeel van de visitatiecommissie: goed

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De opleiding heeft op het vlak van samenhang van het curriculum binnen het eerste deeltraject basiskennis en competenties geprogrammeerd, waar de opleidingsonderdelen verder in de opleiding op gebaseerd zijn. Dit werd verder uitgediept in een volgtijdelijkheidstabel, die te consulteren is op het elektronische leerplatform Dokeos.

De wijziging van curricula bij de omvorming naar de bacheloropleiding gaf aanleiding tot het opzetten van een voltijds traject (van 60 studiepunten per jaar) en twee deeltijdse modeltrajecten (van 30 studiepunten per academiejaar). Deze informatie is in tabelvorm terug te vinden op de website van de hogeschool. Een student kan evenwel steeds inschrijven voor een geïndividualiseerd traject.

De commissie waardeert de doorgedreven uitwerking van projectwerk doorheen het curriculum. Dit wordt bevestigd door de studenten. Zij waarderen de ondersteuning door de coaches en de technisch adviseurs.

Op deze wijze werden talen in het curriculum onder de vorm van communicatievaardigheden geprogrammeerd, waarin aandacht is voor corresponderen, rapporteren en vergadertechnieken. Hierop wordt voortgebouwd om het vakoverschrijdende project in het eerste deeltraject te kunnen doorlopen. Hetzelfde geldt voor Engels en Duits, die in het eerste semester van het tweede deeltraject wordt gegeven, ter ondersteuning van de technische vakliteratuur die in het tweede semester van het tweede deeltraject wordt gehanteerd.

De studiefiches omvatten de samenhang van de studie-inhouden. De competenties per opleidingsonderdeel en de vervolgopleidingsonderdelen- en vakken waarvoor de opgedane competenties vereist zijn, staan erin beschreven.

In het tweede deeltraject heeft de student de mogelijkheid een opleidingsonderdeel van drie studiepunten te kiezen uit Studium Generale, sociale filosofie en ethiek, sociale economie en geschiedenis van de wetenschap. Met de taalstages in Duitsland en Spanje wil de opleiding maatschappelijke betrokkenheid, ethiek of deontologie effectief aan bod laten komen.

De commissie stelt vast dat de studenten weinig gebruikmaken van deze mogelijkheid.

In het eerste jaar kan de student op basis van de resultaten bij de oriënteringsproeven beslissen of hij gebruik wil maken van het differentiatiepakket bestaande uit elektriciteit, wiskunde, installatie en vormgevingstechnieken in het eerste semester. In het tweede semester worden mechanica en elektronica aangeboden.

De Associatie Universiteit Gent heeft een aantal beslissingen genomen die de interne mobiliteit van de student toelaten zonder betaling van bijkomend inschrijvingsgeld, net als het volgen van opleidingsonderdelen in een andere instelling van de associatie dan waar de inschrijving werd geregistreerd. Dit is eenduidig procedureel vastgelegd en vereist een akkoord van beide instellingen.

Een professioneel gerichte bachelor Elektromechanica kan mits het volgen van een schakelprogramma van 66 studiepunten toegang krijgen tot de masteropleidingen industriële wetenschappen Elektromechanica of elektrotechniek.

Aanbevelingen ter verbetering:

/

Facet 2.4 Studietoestand

Beoordelingscriterium:

- De opleiding voldoet aan de formele eisen met betrekking tot de studietoestand, bachelor: ten minste 180 studiepunten.

Oordeel van de visitatiecommissie: OK

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De opleiding bestaat uit 3 studiejaar van elk 60 studiepunten. In totaal wordt dus een opleidingsprogramma georganiseerd van 180 studiepunten en voldoet de opleiding hiermee aan de formele eisen met betrekking tot de minimale studietoestand van een professionele bachelor.

Aanbevelingen ter verbetering:

/

Facet 2.5 Studielast

Beoordelingscriteria:

- De werkelijke studietijd wordt getoetst en sluit aan bij de normen vastgesteld krachtens decreet.
- Het programma is studeerbaar doordat factoren die betrekking hebben op dat programma en die de studievoortgang belemmeren, zo veel mogelijk worden weggenomen.

Oordeel van de visitatiecommissie: voldoende

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De opleiding heeft de studieomvang opgesplitst in vier categorieën, gebaseerd op een totale studieomvang van 1500 uur per jaar voor het voltijdse modeltraject. Dat zijn uren hoorcollege (A), uren werkcollege (B), uren begeleid zelfstandig leren en externe leeractiviteiten (C) en de totale studietijd (D), bestaande uit een raming van het aantal uren studiewerk, inclusief evaluatie-uren.

In het eerste en tweede deeltraject vertegenwoordigen de A, B en C-uren telkens een derde van het totale pakket, met een verschuiving naar twee derde voor de C-uren in het derde deeltraject.

De studieomvang in studiepunten is gelijkmatig verdeeld over beide semesters per deeltraject binnen de opleiding Elektromechanica.

Studietijdmetingen werden uitgevoerd voor alle modeltrajecten en afstudeerrichtingen, door middel van een tijdsschatting per vak of opleidingsonderdeel, en voor de zelfstudietijd. De modaliteiten werden aan de studenten toegelicht samen met een instructiedocument, zodat de studenten dit thuis kunnen invullen via Dokeos. De opleiding bevestigt dat de gehanteerde methode tijdrovend is voor de student. Bijkomend is het niet eenvoudig om retrospectief de tijd in te vullen of schattingen te maken over de tijdsduur die per opleidingsonderdeel werd besteed. Bovendien werden afwijkende resultaten verkregen in het eerste deeltraject en bleken de resultaten niet representatief in het tweede deeltraject. Hieruit besliste de opleiding om met focusgroepen te werken.

Departementaal werd een aantal maatregelen genomen om de studeerbaarheid te bevorderen. Het semestersysteem werd ingevoerd, met bijkomend de beperking van het aantal contacturen tot 20, waardoor ruimte vrijkwam binnen het lectorenkorps voor de introductie van vernieuwende onderwijsvormen. De lesvrije dag die op deze manier vrijkomt en optimaal ingeroosterd wordt door de roostercoördinator, kan optimaal worden benut voor het projectwerk.

De studenten krijgen inspraak in de opmaak van het examenrooster. Het definitieve examenrooster wordt minimaal vijf weken voor de examens bekendgemaakt. Studenten kunnen bij examens ook specifieke faciliteiten aanvragen omwille van psychosociale en medische redenen of functiebeperkingen. Erkende topsporters, beoefenaars van kunsten, bekleders van politieke mandaten kunnen faciliteiten aanvragen. Dat kan ook omwille van socio-economische redenen. Dergelijke aanvragen worden door de commissie Speciale Statuten nagezien, met bindend advies naar de Departementsraad.

Deze faciliteiten worden binnen de opleiding regelmatig gebruikt.

De taalstage in het kader van internationale mobiliteit wordt ingepast in een lesvrije week van het tweede semester.

Dokeos wordt intensief gebruikt door de studenten voor de opvolging van opdrachten, oefeningen, modelvragen van examens en de verwachtingspatronen van examens. Er zijn eveneens semestervorderingsplannen opgenomen. Die dienen om waar mogelijk de werkdruk bij studenten te spreiden en te plannen.

Daarnaast worden bepaalde opleidingsonderdelen permanent geëvalueerd, al dan niet aangevuld met examens, die aanleiding kunnen geven tot een bijsturing van het studiegedrag. Ook monitoraat en gedifferentieerde trajecten leveren hieraan een bijdrage.

De opleidingscommissie heeft een semestriële kalender opgesteld om het uitstelgedrag bij studenten te verminderen en hen een overzicht te bezorgen van wat van hen verwacht wordt. De planning is goed uitgewerkt en op voorhand vastgelegd.

Aanbevelingen ter verbetering:

De commissie dringt aan op een herziening van de methode van studietijdmetingen, teneinde bruikbare en representatieve informatie te verzamelen, waarop kan worden verder gebouwd.

Facet 2.6 Afstemming tussen vormgeving en inhoud

Beoordelingscriteria:

- Het didactische concept is in lijn met de doelstellingen.
- De werkvormen sluiten aan bij het didactische concept.

Oordeel van de visitatiecommissie: voldoende

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

Het didactische concept is uitgewerkt in de ECTS-fiches. Nieuwe werkvormen werden sinds de aanstelling van de onderwijsinnovator doorgevoerd en bijgestuurd. De opleiding werkte actief mee aan een onlinedatabank waarin concrete leeromgevingen systematisch worden beschreven. Hieraan werkten diverse hogescholen en universiteiten mee.

Binnen de vakgroepen en de opleidingscommissie van de opleiding werd gereflecteerd over de aansluiting van de beste werkvorm bij de doelstelling van de opleiding en de diverse opleidingsonderdelen. Naast de klassieke werkvormen werden nieuwe concepten en onderwijsstrategieën uitgewerkt.

Het Onderwijsontwikkelingsplan (OOP) van de hogeschool wil competentiegericht onderwijs en actief en samenwerkend leren binnen de departementen stimuleren. Deze opzet is vertaald in de integratie van vakoverschrijdende projecten in het eerste en tweede deeltraject. Zo moeten studenten een beroep doen op de eigen theoretische en praktische kennis die zij tot dan toe hebben opgedaan. De projectopdracht wordt gedefinieerd door de projectcoaches. Er wordt rekening gehouden met de vooropleiding van de student, de geïntegreerde proeven uit het secundair onderwijs en hun voorstellen. Studenten worden ingelicht over het hoe en waarom van projectwerking en de evaluatiewijze. Zij ontvangen hierbij een projecthandleiding die meer gedetailleerde informatie bevat.

De *small business projects* (SBP), die in samenspraak met Vlaamse Jonge Ondernemingen (Vlajo) worden georganiseerd, stellen de studenten al tijdens hun studies in de mogelijkheid om zich een realistisch beeld te vormen van tal van aspecten van het ondernemerschap en het opstarten van een eigen zaak. Dit vakoverschrijdend project wordt aangeboden in het tweede deeltraject, waarbij de ontwikkeling van ondernemerschap centraal staat. 'Peters' uit het bedrijfsleven begeleiden studenten in dit proces. Gemiddeld 15 procent van de studenten gaat hierop in.

Bij begeleid zelfstandig leren worden heel wat sturingselementen ingebouwd op het vlak van studeeraanwijzingen, leeropdrachten met deeltaken enzovoort. Door middel van contactmomenten worden de opgelegde taken nagezien met klassikale bijsturing, gevolgd door twee testen. Na deze testen krijgt de student de mogelijkheid een diagnose te stellen van zijn vorderingen.

De opleiding biedt aan de studenten in het tweede deeltraject de mogelijkheid om een taalstage van één week in Duitsland of Spanje te volgen.

Binnen de opleiding werd via vakgroepen en de opleidingscommissie aangegeven welke leermiddelen het beste aansluiten bij de verschillende opleidingsonderdelen. Hierdoor werden diverse nieuwe leermiddelen geïmplementeerd, zonder afbreuk te doen aan traditionele leermiddelen zoals syllabi, handboeken, handleidingen, audiovisueel materiaal, vaktijdschriften en naslagwerken.

De elektronische leeromgeving Dokeos wordt door de lector gebruikt als informatiebron voor de student. Er wordt lesmateriaal op gepubliceerd en verwezen naar relevante websites. Interactieve oefeningen worden eveneens aangeboden. Aanvullend is er de bibliotheek waar studenten informatie kunnen opzoeken.

De studenten kunnen in het kader van de opleidingsonderdelen communicatievaardigheden 2 en Frans via interactieve sites hun opgedane kennis en vaardigheden inoefenen.

De projecthandleiding voor het eerste en tweede deeltraject omschrijft alle modaliteiten op het vlak van projectmatig werken, inclusief de ondersteunende documenten die de studenten nodig hebben tijdens het project.

De cursussen krijgen vorm door middel van PowerPoint-presentaties en cd-roms in het kader van begeleid zelfstandig leren.

De commissie stelt vast dat de vakinhoudelijke aspecten bij de cursussen en de aspecten van studeerbaarheid aandacht verdienen.

De vormgeving van syllabi wordt afgetoetst via een checklist onder de vorm van zelfevaluatie voor lectoren. Die wordt door de opleidingscommissie opgevolgd ter verbetering van de aangewende leermiddelen.

Verder onderneemt de opleiding bijkomende inspanningen om de werkvormen en leermiddelen af te stemmen op de studenteninstroom, door de organisatie van brugcursussen wiskunde, fysica en studiemethode- en planning. Er worden eveneens differentiatiepakketten aangeboden, aangevuld met zelfstudiepakketten voor begeleid zelfstandig leren. Studenten uit een verschillende instroom (ASO/TSO) worden in projectgroepen gemengd om een meerwaarde te scheppen.

Aanbevelingen ter verbetering:

De commissie vraagt aandacht voor het vakinhoudelijke nazicht van het cursusmateriaal, naast de initiatieven die ondernomen worden naar vormgeving en lay-out.

Facet 2.7 Beoordeling en toetsing

Beoordelingscriterium:

- Door de beoordelingen, toetsingen en examens wordt adequaat en voor studenten inzichtelijk getoetst of de studenten de leerdoelen van (onderdelen van) het programma hebben gerealiseerd.

Oordeel van de visitatiecommissie: voldoende

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De studenten worden via de ECTS-fiches geïnformeerd over de te evalueren competenties en de evaluatievormen. De opleidingscommissie legt de evaluatievorm vast in functie van het opleidingsonderdeel, in overleg met de betrokken lectoren.

Bij het doornemen van het zelfevaluatierapport stelde de commissie vast dat de algemene competentie 'ingesteldheid tot levenslang leren' niet als dusdanig terug te vinden was binnen het overzicht algemene competenties. De opleiding kan echter aantonen dat de attitude tot levenslang leren op diverse manieren wordt gestimuleerd en aangereikt. Het is evenwel wenselijk dit als meetindicator mee te nemen, om na te gaan in welke mate deze attitude of competentie wordt bereikt.

De onderwijs- en examenregeling (OER) definieert de diverse modaliteiten voor de organisatie van examens en de diverse actoren. De departementale invulling legt specifieke regels vast op het vlak van beoordeling van de diverse oefeningen, practica, seminaries enzovoort. Evaluaties en beoordelingen van het eindwerk en de stage, en de toekenning van eindcijfers zijn erin gedefinieerd.

Beide documenten zijn terug te vinden op de website van de hogeschool en het elektronische leerplatform.

De docenten worden vertrouwd gemaakt met de examenregeling door middel van personeelsvergaderingen en een departementale brochure 'Wegwijs in technologie voor collega's'.

Evaluatie kan zowel onder de vorm van permanente evaluatie als tijdens examenperiodes worden aangeboden. De keuze van de evaluatievorm hangt af van de didactische werkvorm en de te bereiken eindcompetenties. De opleiding heeft dit verder uitgewerkt in een kruistabel van competenties en evaluatievormen. Bij projectmatig werken beoordeelt men het eindresultaat, de basiskennis en de communicatieve vaardigheden, en het lerend vermogen van de student.

Per academiejaar worden twee examenzittijden georganiseerd en vastgelegd in de academische kalender. Het examenreglement bepaalt de verdere inhoud en modaliteiten bij schriftelijke en mondelinge examens.

De blok- en examenweken en de tweede zittijd zijn bepaald. Door middel van de academische kalender van de hogeschool wordt de departementale invulling vastgelegd met de voorzitters van de opleidingscommissies.

Studenten krijgen inspraak in de opmaak van het examenrooster via ad valvas of Dokeos, mits 75 procent van de studenten akkoord gaat en mits overleg met de lectoren. De examenroosters zelf worden door de roosterverantwoordelijke opgesteld op basis van de ECTS-fiches, rekening houdend met de noden van studenten, de opleiding en de betrokken lectoren. Dit is eveneens het geval voor studenten met een geïndividualiseerd traject.

De lectoren moeten op het vlak van evaluatie duidelijke richtlijnen volgen qua inhoud, toetsingsvorm, zwaarte en het voorzien van eventuele voorbeeldvragen. Volgens de examenregeling kan de student op eigen vraag een tweede lid van het lectorenkorps vragen bij een examen.

De deliberatieprocedures zijn gedetailleerd beschreven in het onderwijs- en examenreglement.

De opleiding houdt rekening met eerder verworven competenties (EVC's) en eerder verworven kwalificaties (EVK's) bij het nemen van examenbeslissingen.

Studenten kunnen na afloop van de examens hun kopijen inkijken, waarbij de lectoren ter beschikking staan voor het beantwoorden van eventuele vragen. Ook de ombudspersoon is indien nodig beschikbaar.

Het toetsen wordt bewaakt door middel van de kruistabel competenties en evaluatievormen. Door middel van bevraging van de opleidingsonderdelen wordt de kwaliteit van de examens geëvalueerd.

Voor talen, stage en eindwerk wordt getracht om internationalisering in te bedden, mee door vragen vanuit buitenlandse instellingen en het aantrekken van buitenlandse juryleden of juryleden uit internationale bedrijven.

De visualisatie van de aangereikte competenties en bijhorende toetsingsmodaliteiten vindt de commissie sterk.

De opleiding heeft al meerdere jaren ervaring opgebouwd op het vlak van *peer assessment* binnen de projectwerking. Na een moeilijke opstart werden de studenten bevroegd, wat heeft geleid tot bijsturingen. Zo worden de beoordelingscriteria gelinkt aan de competenties door de student anoniem ingegeven via Dokeos.

Zowel de individuele score van de student als een globale score per projectgroep wordt in rekening gebracht voor de eindbeoordeling.

In het tweede semester van het derde deeltraject kunnen studenten een binnen- of buitenlandse stage uitvoeren. De stage omvat dertig studiepunten, duurt elf weken en is volledig gekaderd binnen de ECTS-fiches. De Opleidingscommissie, de promotor en de stagecoördinator zijn verantwoordelijk voor het inhoudelijke luik. De departementale stagecoördinator staat in voor het administratieve deel.

Informatie over de stage is terug te vinden op de website, en wordt teruggekoppeld door de stagecoördinator en de coördinator Internationalisering in het derde deeltraject. Studenten en lectoren worden op diverse manieren geïnformeerd over het opzet en verloop van de stage. Tijdens een infovergadering krijgt de student een stagecontract ter ondertekening, en het stageboek en formulieren, die elektronisch beschikbaar zijn op Dokeos. Stagebegeleiders krijgen een infodocument en worden de eerste keer door de stagecoördinator bezocht.

De student kan zelf een stageplaats voorstellen of gebruikmaken van de lijst bedrijven die door de opleiding is samengesteld. Een nieuw bedrijf wordt gescreend. Op inhoudelijk vlak wordt de stageplaats gevraagd om een schriftelijke stageopdracht te formuleren. De Opleidingscommissie gaat na of de opdracht voldoet aan de gestelde eisen. Bij goedkeuring van alle stageprojecten krijgt elke student een promotor toegewezen.

Het eindwerk en de stage worden beoordeeld volgens de gedefinieerde criteria uit de ECTS-fiches en de infodocumenten.

Op voorstel van een departementale werkgroep Stages in 2005-2006 werd beslist om een grotere uniformiteit na te streven op zowel departementaal als algemeen niveau. Hiervoor werden de evaluatie en de wijze van rapportering van de student bijgestuurd. Studenten worden tweemaal geëvalueerd en apart gequoteerd door de stagebegeleider en de promotor. De tussentijdse evaluatie wordt niet gequoteerd, in tegenstelling tot de finale quotering. Het eindwerk zelf wordt apart gequoteerd door de stagebegeleider, promotor en copromotor. Op de verdediging verschijnt de student voor een jury die minimaal bestaat uit de voornoemde personen en de voorzitter. Zij quoteren gezamenlijk de presentatie en de verdediging.

Uit de gesprekken met de stage- en eindwerkbegeleiders blijkt de relatie tussen eindwerk, stage en de mate waarin de competenties al of niet worden bereikt, niet geformaliseerd aanwezig te zijn. De kritische reflectie van de student naar het bereiken van de vereiste competenties wordt informeel getoetst tijdens de verdediging.

De opleiding Elektromechanica heeft de grootste stroom studenten die een buitenlandse stage volgen van het departement. Zowel Erasmus-projecten als stages in buitenlandse bedrijven worden hiertoe gerekend.

De hogeschool heeft samenwerkingsverbanden met diverse Europese universiteiten en hogescholen. De opleiding heeft een evaluatie opgestart van haar bestaande buitenlandse partners, om een afstemming te verkrijgen tussen het niveau van de instelling in functie van de eigen opgelegde criteria en de begeleiding die ter plaatse mag worden verwacht ten aanzien van de student.

De departementale coördinator Internationalisering bezoekt vaste en nieuwe *Erasmus LifeLongProgram*-partners, bij voorkeur met een lector van de betrokken opleiding.

De stagebegeleiding bij buitenlandse stages is gelijklopend aan het reguliere traject, behalve dat de communicatie eerder telefonisch en elektronisch plaatsvindt.

Aanbevelingen ter verbetering:

De commissie vraagt de opleiding om de kritische reflectie van de student ten aanzien van de te bereiken/bereikte competenties bij stage en eindwerk verder te formaliseren.

De commissie stuurt aan op de integratie van een meetindicator voor de mate waarin de competentie levenslang leren kan afgetoetst worden binnen het curriculum.

Facet 2.8 Masterproef

Dit facet is niet van toepassing voor een professioneel gerichte bacheloropleiding.

Facet 2.9 Toelatingsvoorwaarden

Beoordelingscriteria:

Het programma sluit qua vorm en inhoud aan bij de kwalificaties van de instromende studenten

bachelor:

- diploma secundair onderwijs, diploma van het hoger onderwijs van het korte type met volledig leerplan, diploma van het hoger onderwijs voor sociale promotie, of een diploma of getuigschrift dat bij of krachtens een wet, decreet, Europese richtlijn of een andere internationale overeenkomst als gelijkwaardig wordt erkend;
- door het instellingsbestuur bepaalde voorwaarden voor personen die niet aan de bovengenoemde voorwaarden voldoen.

Oordeel van de visitatiecommissie: goed

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De opleiding hanteert de decretaal voorziene toelatingsvoorwaarden voor de bachelor-masteropleiding.

De toelatingsvoorwaarden en inschrijvingsmodaliteiten zijn vastgelegd in de onderwijs- en examenregeling. Een student kan zich inschrijven als hij aan de decreetale voorwaarden voldoet, een geschikt diploma op zak heeft en het Nederlands machtig is. Potentiële studenten die niet aan de voormelde eisen voldoen, worden aan een toegangsonderzoek onderworpen, zoals omschreven in de reglementering van de AUGent.

Ter bescherming van de studievoortgang zijn er specifieke eisen opgelegd binnen de onderwijs- en examenregeling, indien minder dan 50 procent van de studiepunten in een jaarprogramma wordt verworven.

De studenteninstroom is door de opleiding in kaart gebracht. Over de laatste vijf academiejaren telt de opleiding gemiddeld 151 studenten in het eerste deeltraject. Het totale aantal studenten in de opleiding bedraagt gemiddeld 338.

Het grootste deel van de studenten kiest voor de afstudeerrichting Elektromechanica, waarbij de afstudeerrichtingen Automatisering en Klimatisering gelijke tred houden, met elk een gemiddeld percentage van ongeveer 14 procent.

Het aantal TSO-studenten vormt de grote meerderheid, gemiddeld 82 procent. Vijftien procent van de studenten komt uit het ASO en een minderheid van de studenten uit het BSO. Van de instromende studenten is 69,2 procent generatiestudent.

De instromende studenten krijgen diverse activiteiten voorgeschoteld, zoals brugcursussen voor wiskunde en fysica, een introductiesessie 'Studeren in het hoger onderwijs' en een introductiedag voor het begin van het academiejaar, oriëntatieproeven voor heel wat opleidingsonderdelen, met daarop aansluitende differentiatiepakketten, sessies studiemethodiek, planning en omgaan met stress, en vakmonitoraat voor toegepaste wiskunde, theoretische mechanica en sterkteleer. Het project LASSI (*Learning And Study Strategies Inventory*) dient om risicostudenten op te sporen.

Er is studiebegeleiding voor studenten met problemen met studiemethode, studieplanning en persoonlijke problemen, en trajectbegeleiding met feedbackgesprekken en heroriënteringsgesprekken. Er wordt gewerkt met relatief kleine klasgroepen.

Via differentiatielessen worden de tekorten in de vooropleiding bijgestuurd naar het gewenste niveau.

De hogeschool voorziet de volgende flexibele leertrajecten: deeltijds leren, geïndividualiseerd traject, vrijstellingen op basis van eerder verworven kwalificaties (EVK), vrijstellingen op basis van eerder verworven competenties (EVC) en het kiezen van een aangepast studiecontract. Ook een deeltijds modeltraject wordt aangeboden.

Vrijstellingen op basis van eerder verworven kwalificaties worden door de trajectbegeleider in samenspraak met de student opgemaakt en onderbouwd. Het dossier wordt vervolgens, na advies van de lectoren, voorgelegd aan de Departementsraad. De beslissing wordt binnen de veertien dagen aan de student teruggekoppeld en moet worden afgetekend voor akkoord.

De commissie waardeert de gedifferentieerde aanpak op basis van een instaptoets en de actieve opvolging van de studenten met een geïndividualiseerd traject.

De AUGent heeft voor vrijstellingen op basis van EVC een procedure vastgelegd. Voor de Hogeschool Gent wordt de student doorverwezen naar de stafmedewerker EVC-toelatingsonderzoek. Het dossier wordt samen met de student bestudeerd, waarop de student al dan niet kan beslissen om de erkenningsprocedure op te starten. De Opleidingscommissie heeft in dit kader een analyse gemaakt van de te bewijzen competenties.

Examen-, credit- en diplomacontracten zijn duidelijk gedefinieerd. De flexibele leerwegen gaven wel aanleiding tot een verhoogde complexiteit, wat heeft geleid tot de aanstelling van een voltijdse departementale trajectbegeleider.

Aanbevelingen ter verbetering:

/

Oordeel over onderwerp 2, programma: voldoende

Op basis van de oordelen over:

facet 2.1, relatie tussen doelstellingen en inhoud van het programma:	voldoende
facet 2.2, eisen professionele gerichtheid van het programma:	voldoende
facet 2.3, samenhang van het programma:	goed
facet 2.4, studieomvang:	OK
facet 2.5, studielast:	voldoende
facet 2.6, afstemming tussen vormgeving en inhoud:	voldoende
facet 2.7, beoordeling en toetsing:	voldoende
facet 2.8, masterproef:	n.v.t.
facet 2.9, toelatingsvoorwaarden:	goed

is de visitatiecommissie van mening dat er in de opleiding voor dit onderwerp voldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn.

Onderwerp 3 Inzet van het personeel

Facet 3.1 Kwaliteit van het personeel

Beoordelingscriterium:

- Het personeel is gekwalificeerd voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van het programma.

Oordeel van de visitatiecommissie: voldoende

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De Hogeschool Gent stelt talentontwikkeling, vertrouwen en perspectief centraal in het personeelsbeleid. Ze wil elk personeelslid de nodige kansen bieden en de persoon hierin begeleiden. Dit leidt tot medewerkers die breed inzetbaar en flexibel zijn.

De personeelsadministratie wordt centraal opgevolgd, ondersteund door het departement. Functieomschrijvingen zijn op hogeschoolniveau of departementaal vastgelegd.

De hogeschool hanteert sinds 1 januari 2006 een allocatiemodel bij de toekenning van middelen voor het departement, dat gebaseerd is op de personeelsomkadering per opleiding, in functie van het aantal studenten. De budgetten worden departementaal bepaald volgens een vastgestelde verdeelsleutel.

De personeelsformatie op dit niveau vindt plaats in overleg met het departementshoofd, de voorzitters van de Opleidingscommissie en de vakgroepvoorzitter. De invulling is afhankelijk van de in te richten opleidingen, afstudeerrichtingen, klassen en groepen. Er wordt eventueel een beroep gedaan op gastprofessoren, of er worden overeenkomsten gesloten met andere departementen.

Als de personeelsformatie is vastgelegd, krijgt elke vakgroep een aantal uren toebedeeld, van waaruit een consensus moet worden bereikt. Hierbij wordt rekening gehouden met een gelijkmatige spreiding voor de lector en een optimale dienstverlening voor de student. De vakgroepvoorzitter treedt in contact met het departementshoofd, met een finale goedkeuring door de Departementsraad. Er is evenwel een beroepsprocedure als een lid van het korps bezwaar heeft.

Aanstellingen en contractuele wervingen vallen onder de bevoegdheid van het bestuurscollege. De hogeschool beschikt over een reglement voor selectie en werving van administratief en technisch personeel, en van onderwijzend personeel. Eventuele kandidaten worden gescreend op hun dossier en aan de hand van een gesprek. Uiteindelijk wordt een advies voorgelegd aan de Departementsraad.

Nieuwe personeelsleden worden voorgesteld op de departementale personeelsvergadering. Verder krijgen ze bij hun indiensttreding een aantal faciliteiten en een vademecum met een wegwijs doorheen het departement. De vakgroepvoorzitter staat de nieuwe personeelsleden bij op onderwijskundig vlak. Sinds 2008 worden introductiedagen georganiseerd voor nieuwe medewerkers.

Evaluaties zijn procedureel vastgelegd op hogeschoolniveau. Evaluaties vertrekken vanuit een vijfjaarlijkse zelfevaluatie, gevolgd door een evaluatiegesprek met het departementshoofd. Tijdelijke personeelsleden worden voor het einde van hun aanstelling geëvalueerd. Bij een onvoldoende resultaat wordt een coach aangesteld vanuit het korps.

Functioneringsgesprekken vinden tweejaarlijks plaats door de vakgroepvoorzitters, die hiervoor opgeleid zijn.

Benoemingen van personeelsleden zijn vastgesteld. Binnen de hogeschool wordt het percentage per personeelscategorie aangewend.

De bevordering tot hoofdlector werd vóór 2007 gekoppeld aan het voorzitterschap van de Opleidingscommissie, maar niet exclusief. De criteria die in de bevorderingsronde 2007 golden, zijn verschillend van de periode ervoor en waren slechts geldig voor de eenmalige bevorderingsronde.

Het personeel wordt bij het beleid betrokken via de Departementsraad, de opleidingscommissies, de vakgroepen en de vergaderingen met de voorzitters van de opleidingscommissies.

De Departementsraad wordt voorgezeten door het departementshoofd en bestaat uit zes verkozen personeelsleden, drie verkozen studenten en drie gecoöpteerde externen die aansluiten bij de opdracht van het departement. Diverse leden zijn ook betrokken bij de opleiding Elektromechanica. Beslissingen worden naar elk personeelslid gemaild. Elk lid van de Departementsraad kan eveneens worden aangesproken. Het is ook de Departementsraad die de samenstelling van de opleidingscommissies en vakgroepen heeft vastgelegd. De Opleidingscommissie zelf bestaat uit veertien leden, onder wie leden van vakgroepen van algemene en technische vakken en een student. Het departement en de Opleidingscommissie vergaderen driewekelijks. Verder wordt het personeel tijdens de viermaandelijkse personeelsvergaderingen op de hoogte gehouden van recente ontwikkelingen.

Het Steunpunt Personeelszorg biedt sociale dienstverlening aan en heeft de rol van vertrouwenspersoon.

Het personeel krijgt voldoende kansen om de nodige bijscholingen te volgen. Dit wordt actief ondersteund vanuit de associatie, de hogeschool en het departement. De hogeschool organiseert met partners uit de associatie diverse sessies onderwijskundige vorming.

Bijkomend is er steun van de cel Onderwijsontwikkeling- en Innovatie om het lectorenkorps te helpen met het aanbieden van tools. Diverse soorten navorming werden al ingericht. Het departementshoofd beoordeelt aanvragen voor bijscholingen tot 500 euro. Bij hogere bedragen wordt de vraag voorgelegd aan de Departementsraad. Vakgroepen worden aangespoord om bijscholingsplannen op te maken voor technische bijscholingen. Dit is al deels geïmplementeerd.

De commissie is gecharmeerd van de onderwijsvernieuwing zoals die ondersteund wordt door de onderwijsinnovator.

Op associatieniveau is een diversiteitsbeleid uitgewerkt in een diversiteitsplan.

De commissie stelt vast dat de veiligheidsattitude niet volledig is ingebed bij het lectorenkorps. Het behalen van het VCA-attest, BA4 (gewaarschuwd persoon) of BA5 (vakbekwaamheid) bij de lectoren van de vakgroepen elektriciteit-elektronica en mechanica kan zorgen voor een betere doorleving van het veiligheidsbewustzijn.

De commissie waardeert de betrokkenheid en de inzet van het onderwyzend en ondersteunend personeel.

Aanbevelingen ter verbetering:

De commissie adviseert de vakgroepen om de bijscholingsplannen voor technische bijscholingen verder te implementeren.

De commissie verwacht dat de opleiding de ingeslagen weg van de onderwijsvernieuwing, ondersteund door de onderwijsinnovator, verder bewandeld.

De commissie vraagt verdere inspanningen om de veiligheidsattitude bij al het personeel ingang te laten vinden, zodat die ook afstraalt op de studenten.

Facet 3.2 Eisen professionele gerichtheid

Beoordelingscriterium:

De opleiding sluit aan bij de volgende criteria voor de inzet van personeel van een professioneel gerichte opleiding:

- Het onderwijs wordt voor een belangrijk deel verzorgd door personeel dat een verbinding legt tussen de opleiding en de beroeps- of kunstpraktijk.
- Bij de daarvoor in aanmerking komende opleidingen moet daarenboven voldoende personeel beschikken over kennis en inzicht in de desbetreffende beroeps- of kunstpraktijk.

Oordeel van de visitatiecommissie: voldoende

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De opleiding Elektromechanica telt 37 personeelsleden, van wie 32 met een master- en 5 met een bachelordiploma. Zes lectoren van de opleiding Elektromechanica hebben praktijkervaring in het beroepenveld. De lectoren met een bachelordiploma worden niet ingezet voor het geven van theoretische vakken. Dit is een beleidskeuze.

Lectoren worden bij hun indiensttreding getoetst op hun professionele ervaring en hun kennis uit de beroepspraktijk.

De hogeschool investeert in projectmatig wetenschappelijk onderzoek (PWO). Ze heeft PWO adviseurs aangesteld om de bacheloropleidingen te stimuleren bij het zoeken naar externe financiering van onderzoek. Hierbij helpen ze om de nodige netwerken uit te bouwen.

De departementen voorzien eveneens bijkomende middelen onder de vorm van het departementaal onderzoeksfonds voor diverse onderzoeksactiviteiten. In 2004 tot 2007 resulteerde dit in de financiering van meer dan 13 PWO-projecten voor de hogeschool.

De potentiële projecten worden door een onderzoeksraad, waarin onderzoekers van zowel de hogeschool als de Universiteit Gent zetelen, doorgenomen. Een vakgroep van deze raad evalueert de ingediende projecten ten aanzien van de criteria zoals vastgelegd in het PWO-reglement. Langs deze weg beoogt de hogeschool een selectie van kwaliteitsvolle onderzoeksprojecten. Tijdens de uitvoering van de projecten staat een stuurgroep in voor de opvolging van de kwaliteit en wordt een voortgangsrapport aan de Onderzoeksraad verwacht.

De opleiding heeft ook PWO-projecten ingediend, maar tot op heden zonder resultaat. Er worden wel inspanningen binnen het departement gevoerd om de slaagkansen te vergroten, maar de extra tijdsbesteding blijkt een knelpunt. Om hier toch aan tegemoet te komen, voorziet de hogeschool de invoering van cursussen voor het schrijven van onderzoeksprojecten.

De hogeschool heeft een goed uitgebouwde maatschappelijke dienstverlening. De hogeschool is erkend als dienstverlener voor de Vlaamse overheid. Departementaal is een ankerpunt Dienstverlening voor 30 procent aangesteld voor de verdere uitbouw hiervan. Twee lectoren van de opleiding organiseren zowel interne als externe opleidingen. De lectoren krijgen voor de externe opleiding 30 procent toegewezen in hun opdracht. Inkomsten worden opnieuw binnen de opleiding aangewend. Lectoren van de vakgroep Elektriciteit-Elektronica-Informatica werken samen met het departement Toegepaste Ingenieurswetenschappen aan RTC-projecten. Het Regionaal Technologisch Centrum (RTC) Oost-Vlaanderen wil initiatieven tussen onderwijs, opleidings- en vormingsverstrekkers aanmoedigen.

De opleiding onderhoudt nauwe contacten met het beroepenveld. Er wordt een beroep gedaan op gastsprekers om de eerstejaarsstudenten te informeren. Bijkomend worden lectoren als stagebegeleiders ingeschakeld, waardoor ze nauwe banden onderhouden met het werkveld.

Resonantiecommissies worden door de opleiding ingericht om de afstemming op het beroepenveld te vergroten. Hierin hebben vijf vertegenwoordigers van het werkveld en vijf lectoren zitting. Deze evolutie is nu aan de gang.

Lectoren zijn lid van diverse beroepsverenigingen.

Om de studenten op de arbeidsmarkt voor te bereiden, verzorgen de lectoren communicatievaardigheden van de vakgroep Talen sinds 2006, in samenwerking met de wervingsconsulent Hays Specialist Recruitment, een sollicitatietraining voor de laatstejaarsstudenten. De studenten krijgen een attest van deelname.

Via de vzw Alumni Hogeschool Gent onderhoudt de hogeschool contact met oud-studenten. Er worden activiteiten georganiseerd voor alumni, waaronder de jaarlijkse diploma-uitreiking en de alumniavonden.

Via het opleidingsonderdeel veiligheid, kwaliteits- en milieuzorg kunnen studenten via een facultatief examen het VCA-basisattest behalen, in samenwerking met het Provinciaal Instituut Antwerpen (PVI).

Op vlak van docentmobiliteit wordt het lectorenkorps ondersteund. Uitwisseling op vlak van de opleiding Elektromechanica is tot op vandaag echter beperkt. Er zijn evenwel regelmatige contacten met buitenlandse instellingen.

Aanbevelingen ter verbetering:

De commissie ziet de lage docentmobiliteit als een gemiste kans om de opleiding vanuit een andere invalshoek te benaderen en studenten nog verder te enthousiasmeren voor een internationale ervaring.

De commissie adviseert het departement om de opleiding te stimuleren en te ondersteunen om actief PWO-projecten in te dienen.

Facet 3.3 Kwantiteit personeel

Beoordelingscriterium:

- Er wordt voldoende personeel ingezet om de opleiding met de gewenste kwaliteit te verzorgen.

Oordeel van de visitatiecommissie: goed

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

Binnen de opleiding Elektromechanica zijn 17,70 voltijdse equivalenten actief. In 2008 waren 335 studenten ingeschreven, wat het aantal studenten per voltijdse equivalent OP op 18,9 brengt.

De verdeling binnen het korps is als volgt: 0,70 VTE hoofdlectoren; 15,05 VTE lectoren en 1,95 VTE praktijklectoren. Er zijn geen gastprofessoren in dienst.

De leeftijds piramide is evenwichtig verdeeld.

13,01 VTE personeelsleden werken voltijds; 4,69 VTE personeelsleden werken deeltijds. 12,88 VTE's zijn mannen; 4,82 VTE's zijn vrouwen. Er zijn 13,96 VTE benoemden en 3,73 VTE tijdelijken. De hogeschool is zich bewust van de lage instroom aan vrouwelijke studenten, waardoor zij inspanningen levert om meer vrouwelijke rolmodellen binnen het onderwijzend korps te krijgen.

De administratieve ondersteuning van het departement bestaat uit 7,8 voltijdse equivalenten. Vijf VTE personeelsleden werken voltijds; 2,8 VTE personeelsleden werken deeltijds. Er zijn 1,5 VTE's mannen en 6,30 VTE's vrouwen. Er zijn 3,80 VTE benoemden en 4 VTE tijdelijken.

De grootte van de opleiding qua studentenaantal maken een optimale taakverdeling en inhoudelijke specialisatie van de lectoren mogelijk.

De ruime onderwijskundige personeelsomkadering op departementaal niveau maakt de ondersteuning vanuit de opleiding naar de studenten mogelijk.

Het allocatiemodel van de hogeschool en de schaalgrootte op de campus Schoonmeersen geven aanleiding tot het optimaal inzetten van onderwijskundig en onderwijsondersteunend personeel over de opleidingen.

De commissie erkent de meerwaarde van deze aanpak.

Aanbevelingen ter verbetering:

/

Oordeel over onderwerp 3, inzet van het personeel: voldoende

Op basis van de oordelen over:

facet 3.1, kwaliteit personeel:	voldoende
facet 3.2, eisen professionele gerichtheid:	voldoende
facet 3.3, kwantiteit personeel:	goed

is de visitatiecommissie van mening dat er in de opleiding voor dit onderwerp voldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn.

Onderwerp 4 Voorzieningen

Facet 4.1 Materiële voorzieningen

Beoordelingscriterium:

- De huisvesting en materiële voorzieningen zijn toereikend om het programma te realiseren.

Oordeel van de visitatiecommissie: voldoende

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

Het departement Technologie is gehuisvest op de campus Schoonmeersen, waarbij elk departement een aantal lokalen krijgt toegewezen. Sinds het schrijven van het zelfevaluatierapport werd het openleercentrum in gebruik genomen.

De opleiding beschikt over ruime en didactisch goed uitgeruste voorzieningen. De nieuwe mediatheek en het leercentrum in het D-gebouw worden door de studenten intens gebruikt. De labinrichting voor mechanica is eerder elementair: voor enkele machines die buiten dienst gesteld zijn, zijn vervangings- en aanpassingsinvesteringen gepland.

De planning van de onderwijsactiviteiten en lokalen vindt plaats na overleg van de departementale roostercoördinator met de verantwoordelijke lokalenbeheer van de campus en de roostercoördinatoren van andere departementen.

Per vakgroep of opleiding staat een goed uitgeruste lectorenruimte ter beschikking. De hogeschool heeft plannen om deze werkruimtes in de toekomst nog meer samen te brengen bij de onderzoeksinfrastructuur, om samenwerking te bevorderen. Lectoren krijgen faciliteiten toebedeeld op het vlak van ICT, vervoersfaciliteiten en catering.

De hogeschool beschikt over een tiental bibliotheken, verspreid over de verschillende campussen, en over een elektronische bibliotheek. Voor de studenten van de opleiding Elektromechanica is de bibliotheek op de campus Schoonmeersen gevestigd. Twee halftijdse bibliothecarissen staan de studenten te woord. Studenten kunnen via de bibliotheekwebsite toegang krijgen tot de onlincatalogus en bijkomende informatie met de bibliothecaire voorzieningen.

Het departement Technologie beschikt over een verantwoordelijke Bibliotheekwerking en tien bibliotheekwerkgroepen, die aan de departementale werkgroepen verbonden zijn. Hierdoor is er een betere afstemming met de eisen van de opleiding. De bibliotheekverantwoordelijke heeft een vastgestelde taakinfilling.

Informatiesessies voor de studenten werden ingericht door de verantwoordelijke bibliotheekwerking, maar konden op weinig bijval rekenen. Opdrachten voor informatieverwerking inbedden in het curriculum kan hier een oplossing bieden.

Studenten kunnen beschikken over zelfstudieruimtes met ICT-voorzieningen. Verder beschikt de hogeschool over een goed uitgebouwde IT-omgeving, die actueel wordt gehouden door een halftijdse medewerker. Studenten krijgen allemaal een e-mailadres en hebben toegang tot het draadloze netwerk in specifieke gebouwen. Zij krijgen eveneens de mogelijkheid om laptops aan budgetvriendelijke prijzen aan te schaffen.

De interne communicatie verloopt via drie kanalen: intranet, Dokeos en ad valvas.

De sociale voorzieningen worden geregeld door de vzw Sovoreg. Informatie, advies en begeleiding worden aangeboden. Er zijn twee studentenhomes ter beschikking, en Sovoreg beheert de cateringvoorzieningen. Studenten kunnen er eveneens terecht voor studieadvies en de Psychosociale Dienst. Verder zijn er verhuurdiensten voor fietsen en is er ondersteuning bij sportieve en culturele evenementen.

Met de afstudeerbeurs krijgen de studenten meer informatie over jobaanbiedingen en hoe men zich daarop kan voorbereiden.

Syllabi worden sinds kort gratis aan de studenten van het eerste modeltraject aangeboden via de centrale Cursusdienst. Kopieerapparaten zijn op diverse locaties beschikbaar, mits het gebruik van kopieerkaarten.

Voor studenten met een functiebeperking staat een lift ter beschikking. Er is eveneens een de vzw BSH (Begeleiding van Studenten met een Handicap), die hen verder kan bijstaan.

De campus is vlot bereikbaar per spoor, tram en met de wagen. Sovoreg stelt fietsen ter beschikking van de studenten.

Aankopen worden opgevolgd volgens specifieke procedures. De afgelopen jaren werd extra aandacht besteed aan ICT-middelen, navorming, prospectiemiddelen voor binnen- en buitenlandse contacten en een optimalisatie van het bibliotheekbudget. De afgelopen jaren werden bijkomende middelen voorzien vanuit de hogeschool. Er is bijkomend een interdepartementale verdeelsleutel voor de verdeling van kosten voor didactische grondstoffen en hulpmiddelen.

De commissie stelt vast dat de veiligheidsattitude niet volledig is ingebed bij het lectorenkorps. Dit blijkt uit de aanwezigheid van oude laboreglementen en de ontoereikende blusmiddelen ter hoogte van het practicum verwarmingstechnieken bij de verbrandingsketels.

Aanbevelingen ter verbetering:

De commissie rekent op een snelle realisatie van de geplande investeringen om de lacunes in de labo-uitrustingen op te vangen. Dit geldt voor de drie afstudeerrichtingen.

Facet 4.2 Studiebegeleiding

Beoordelingscriteria:

- De studiebegeleiding en informatievoorziening aan studenten zijn adequaat met het oog op de studievoortgang.
- De studiebegeleiding en informatievoorziening aan studenten sluiten aan bij de behoefte van studenten.

Oordeel van de visitatiecommissie: goed

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

Via de dienst Communicatie en Cultuur bereikt de hogeschool potentiële studenten en informeert ze hen over opleidingsaanbod. Zo zijn er de algemene en departementale websites, de publicatie 'Exploot', waarmee studenten uit het secundair onderwijs aangesproken worden, de Studiewijzer met de curricula van de diverse opleidingen voor elk departement, de Succeswijzer met studie- en examenvaardigheden, en de opendeurdagen die jaarlijks worden ingericht. Informatie wordt verstrekt op de SID-in-beurzen, infosessies en opendeurdagen.

Ook de departementssecretaris en de stafmedewerker Communicatie werken hieraan mee. De Succeswijzer werd opgesteld door de cel Studieadvies en -begeleiding, en is centraal en departementaal beschikbaar.

Op departementaal vlak is er informatieverstrekking via de departementale website en de deelname aan zes SID-in-beurzen door een vaste groep van vier lectoren, vergezeld van de trajectbegeleider. Deze beurzen worden degelijk voorbereid. Het departement beschikt over een eigen pr-werking, waarvoor een halftijdse medewerker werkzaam is voor externe communicatie. Het studentensecretariaat verzorgt de interne communicatie door middel van mailings en de valven.

Elk departement voorziet in drie infosessies op de campus, waarin studenten relevante informatie krijgen over de opleiding. Verder investeert het departement in het verlenen van medewerking aan de Open Bedrijvendagen, de Wetenschapsweek en het Wetenschapsfeest.

Door middel van bevragingen wordt eveneens gepolst naar de wijze waarop studenten met de hogeschool of het departement in contact zijn gekomen.

Lectoren van de opleiding Elektromechanica nemen deel aan de departementale initiatieven, maar ook aan specifieke beurzen van onder meer de Rotary club Sint-Niklaas en aan vakbeurzen. Verder fungeren lectoren van de opleiding als evaluator op de verdediging van geïntegreerde proeven (GIP's) in het secundair onderwijs of maken ze deel uit van de vakjury op de Technologica-beurs, waar studenten uit Oost-Vlaanderen hun GIP voorstellen.

Voor de start van het academiejaar hebben de studenten de mogelijkheid om brugcursussen wiskunde, fysica en een introductiesessie studiemethode en -planning te volgen. Via een vereenvoudigde studiefiche zijn de studenten op de hoogte van de doelstellingen en de inhoud van elke brugcursus. De introductiedag geeft de instromende studenten dan weer duiding inzake de organisatie van de hogeschool, het departement en de functionele aspecten. De opleidingsspecifieke inhouden worden toegelicht, lessenroosters worden overhandigd en er is een rondleiding voor de studenten. In het academiejaar zelf worden de ouders uitgenodigd op een infoavond voor de eerstejaarsstudenten. Die kan op een ruime belangstelling rekenen.

Studenten die laattijdig inschrijven, moeten dit motiveren en komen pas na goedkeuring door het departementshoofd bij de trajectbegeleider terecht voor de opmaak van hun curriculum.

Gezien de overstap naar het hoger onderwijs door veel studenten als een probleem wordt ervaren, wilde de opleiding hieraan tegemoetkomen door het aanbieden van een gedifferentieerd pakket voor eerstejaarsstudenten met vakmonitoraat voor wiskunde.

Studenten worden geconfronteerd met een instaptest in het eerste deeltraject voor de opleidingsonderdelen/vakken toegepaste wiskunde, fysica, elektriciteit, theoretische mechanica, elektronica en installatietechnieken. Er is een intakegesprek voor verspaningstechnieken.

Bij het vaststellen van een tekort op basis van een behaalde score wordt een bijkomend uur per week, ingericht voor de theorievakken, waarin de leerstof wordt herhaald. Voor verspaningstechnieken worden studenten zonder voorkennis gedurende zes weken vertrouwd gemaakt met machines, zodat ze mee kunnen stappen in de activiteiten van het modeltraject. Alle studenten kunnen aan de supplementaire uren deelnemen indien zij dit wensen. Er is een bijkomend vakmonitoraat voor wiskunde voorzien bovenop het gedifferentieerde pakket.

Binnen het Departementaal Onderwijs Ontwikkelingsplan (DOOP) werd het LASSI-project opgestart om te peilen naar de studiebelemmerende factoren van de student, waarbij de resultaten in een feedbackgesprek met de student worden doorlopen en aanleiding geven tot een actieplan voor de student. Bij het vaststellen van grote tekortkomingen op het vlak van faalangst, uitstelgedrag en studievaardigheden worden sessies studiemethodiek ingericht. Bijkomend is in het vak fysica een deel studievaardigheden in het lessenspakket opgenomen door middel van studietips.

De hogeschool beschikt over vier centrale studiebegeleiders en één departementale persoon als aanspreekpunt voor de student. Bijkomend worden de contactgegevens van de diverse diensten op de valven, intranet en de Succeswijzer aangegeven. Er zijn eveneens begeleidingspakketten voor studenten met dyslexie, en

trainingssessies en relax-cd's rond faalangst. Sessies studiemethode en planning zijn verplicht voor studenten die het voorgaande jaar niet waren geslaagd voor de helft van hun jaarprogramma.

Studenten met een geïndividualiseerd traject krijgen een infosessie in het begin van het academiejaar over de praktische organisatie van hun traject. Zij kunnen hier eveneens beroep doen op de trajectbegeleider, die het uiteindelijke curriculum goedkeurt. Bij twijfel is een cascade van actoren van toepassing. De finale goedkeuring wordt verleend door de Departementsraad.

De ombudsfunctie is gekend en komt tussen bij betwisting op het vlak van onderwijs- en examenregeling. In tweede lijn kan de student een beroep doen op de klachtenprocedure van de hogeschool, indien het resultaat voor de student niet bevredigend is. De functie van ombudspersoon wordt toevertrouwd aan een lector zonder onderwijsopdracht in het departement met een juridische vorming en praktijkervaring. De functie-inhoud van de ombudspersoon is duidelijk afgelijnd. Tijdens de infoavond met de ouders worden de functie en de werking van de Ombudsdienst toegelicht.

Op basis van de aard van het probleem wordt de student doorverwezen naar de departementale studiebegeleider, de cel Studieadvies en Studiebegeleiding of Sovoreg. Eventuele psychosociale begeleiding behoort tot de mogelijkheden. Met een intakegesprek wordt de student via de departementale studiebegeleider doorverwezen naar de juiste dienst. Binnen de cel Studieadvies en Studiebegeleiding is een studentenpsycholoog actief met specialisatie in faalangst en examenstress. Samen met Sovoreg is er een nauwe samenwerking met een reeks zelfstandige psychotherapeuten, waarbij een contract met de student wordt afgesloten.

Studenten kunnen in het derde deeltraject een buitenlandse stageplaats aanvragen of deelnemen aan een Erasmus-programma. De goedkeuring wordt al dan niet verleend door de Departementsraad. Bij een eventuele deelname van een student aan een buitenlandse stage moet de departementale coördinator Internationalisering op de hoogte worden gebracht, zodat de nodige informatie kan worden teruggekoppeld. Bij een Erasmus-project handelt deze coördinator het administratieve luik af. Bij inkomende buitenlandse studenten staat deze persoon in voor de behandeling van de aanvraag, tot en met het algemeen onthaal van de student. De stagepromotor bepaalt met de student het onderwerp voor de stage en begeleidt de student tijdens het projectwerk.

Aanbevelingen ter verbetering:

/

Oordeel over onderwerp 4, voorzieningen: voldoende

Op basis van de oordelen over:

facet 4.1, materiële voorzieningen:	voldoende
facet 4.2, studiebegeleiding:	goed

is de visitatiecommissie van mening dat er in de opleiding voor dit onderwerp voldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn.

Onderwerp 5 Interne kwaliteitszorg

Facet 5.1 Evaluatie resultaten

Beoordelingscriterium:

- De opleiding wordt periodiek geëvalueerd, mee aan de hand van toetsbare streefdoelen.

Oordeel van de visitatiecommissie: voldoende

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

Vanuit de AUGent werd een forum opgericht voor kennisuitwisseling tussen instellingen op het vlak van kwaliteitszorg, om zo een grotere synergie te krijgen. Hiervoor zijn technische expertcommissies en domeinwerkgroepen opgezet. Resultaten uit deze werkgroepen hebben geleid tot de opmaak van een gemeenschappelijk domeinspecifiek referentiekader op associatieniveau, de uitwisseling van visitatierapporten en de opmaak van zelfevaluatie-instrumenten voor onderzoeksgroepen.

De kwaliteitszorgcoördinator op hogeschoolniveau is actief lid van overlegcommissies over kwaliteitszorg op VLHORA- en associatieniveau, en rapporteert regelmatig aan de departementale kwaliteitszorgcoördinatoren. Het bestuurscollege bepaalt de kwaliteitsdoelstellingen, hierbij ondersteund door een kwaliteitsverklaring. Als middel voor zelfevaluatie wordt gebruikgemaakt van het EFQM-model, onder de vorm van de TRIS-methode.

Kwaliteitszorg op het niveau van onderwijs is losgekoppeld van de kwaliteitszorg van ondersteunende diensten. Toch moeten die laatste ook aan kwaliteitszorg doen, met het opmaken van doelstellingen, evaluatie en toezicht door middel van de dienst Interne Audit, en hierbij geassisteerd door de dienst Juridische Aangelegenheden en de Interne dienst voor preventie en milieu. Vanuit het bestuurscollege is een stappenplan opgemaakt naar het verloop van visitatieprocessen. Werkgroepen hebben uiteindelijk uniformiteit gebracht in de diverse bevestigingen naar belanghebbenden.

Het kwaliteitszorgsysteem van de hogeschool is duidelijk gedefinieerd. Op basis van een zelfevaluatie moet worden nagegaan in hoeverre aan de vooropgestelde doelstellingen wordt voldaan. Hiervoor worden de belanghebbenden bevestigd, waaruit eventuele verbeterdoelen worden geformuleerd. Deze doelen worden concreetiseerd in verbeterplannen of jaaractieplannen, met de nodige timing en duiding van de te ondernemen acties. Deze laatste worden centraal bij het begin van het kalenderjaar en departementaal bij het begin van het academiejaar goedgekeurd. De centrale kwaliteitszorgcoördinator staat elk departement bij op het vlak van kwaliteitszorg. De rapportering over de status van de diverse acties vindt plaats via het jaarverslag voor het departement en de dienst van de algemeen directeur. Het bestuurscollege kan indien gewenst op basis van dit verslag bijsturingen doorvoeren.

Elk departement kreeg een kwaliteitscoördinator toegewezen, die de verticale invulling geeft aan het kwaliteitsbeleid. In het academiejaar 2008-2009 werd in het departement technologie een voltijdse kwaliteitsmedewerker aangesteld, ter ondersteuning van de kwaliteitscel. De Opleidingscommissie bewaakt het verloop van de kwaliteitszorg binnen de opleiding. Werkgroepen over de opleidingen heen voorzien in de uitvoering van de zelfevaluaties volgens het TRIS-model, op vraag van de departementale kwaliteitszorgcoördinator. Het interne rapport volgt de indeling van de NVAO, maar is gebaseerd op het TRIS-model. Het externe zelfevaluatie-rapport is opgemaakt volgens de handleiding die werd overgemaakt door VLHORA/VLIR. Interdepartementaal is een Kwaliteitsraad opgericht, waarbij de departementshoofden samenkomen, los van het algemeen overleg, waardoor er een rechtstreeks verband naar het bestuur kan worden gelegd.

De departementale kwaliteitszorgcoördinator is de spil tussen de departementale Onderwijskwaliteitcel en de Opleidingcommissie. Dit vanuit zijn verantwoordelijkheid om in te staan voor de bewaking en de optimalisering van de kwaliteit binnen de opleidingen en het departement. Deze persoon zorgt eveneens, op basis van een meerjarenplan, voor de systematische bevraging van belanghebbenden.

De commissie stelt evenwel vast dat kwaliteitszorg vanuit het hogeschoolbestuur voornamelijk *top-down* wordt aangepakt en opgevolgd. De gehanteerde indicatoren kunnen volgens de commissie doelgerichter geformuleerd worden volgens het SMART-principe.

De opleiding heeft een traditie in de organisatie van bevragingen en de opvolging van visitatierapporten. Jaarlijks worden de studenten over de opleiding bevraged. De vragenlijst die de studenten krijgen, wordt regelmatig bijgestuurd in functie van nieuwe ontwikkelingen of op vraag van de opleidingscommissies. De resultaten worden via resonantiegesprekken teruggekoppeld aan de studenten.

De opleidingsonderdelen werden inmiddels bij alle deeltrajecten bevraged bij de student. De driejaarlijkse bevraging is intussen bijgestuurd, zodat de student per opleidingsonderdeel een oordeel kan geven over hoorcollege, studiemateriaal, gehanteerde onderwijsvorm en examens. Bij een slechte quotering op één of meer van deze onderdelen krijgt de student de kans om dit verder toe te lichten. Het onderwijzend personeel krijgt de resultaten schriftelijk teruggekoppeld. Bij vaststelling van grote tekortkomingen worden de resultaten door het departementshoofd met de betrokken lector besproken. De resultaten worden eveneens teruggekoppeld aan de vakgroepen en de Opleidingscommissie. Op zijn beurt kan dit leiden tot een functioneringsgesprek met de betrokken lector.

Stageplaatsen worden systematisch bevraged op het einde van het academiejaar, zowel voor binnen- als buitenlandse stagebegeleiders. Er wordt gepeild naar de mate waarin competenties worden bereikt en naar mogelijke lacunes in de opleiding of opleidingsonderdelen. De quotering vindt plaats via een vijfpuntenschaal. De laatstejaarsstudenten worden periodiek bevraged over de stageplaats zelf, de organisatie en de opdracht, de communicatie en de begeleiding tijdens de stage. De student wordt ook gevraagd in welke mate de stage heeft bijgedragen tot zijn eigen ontwikkeling.

De bevraging van medewerkers is in 2008 opgestart via een elektronisch systeem.

Alumni worden driejaarlijks bevraged. Er werd gepeild naar een eventuele nood aan verdere vorming, de werksituatie, de evolutie in de tewerkstelling, de aard en het niveau van de functie, het belang van de kennis en de competenties aangereikt in de opleiding, en naar de aansluiting van de opleiding bij het beroep. De respons bedroeg 24,1 procent.

Aanbevelingen ter verbetering:

De commissie vraagt aandacht voor een doorstroming van kwaliteitszorg in beide richtingen, *top-down* en *bottom-up*, vanaf het hogeschoolbestuur tot de opleiding.

De commissie vraagt om de gehanteerde indicatoren doelgerichter te formuleren via het SMART-principe.

Facet 5.2 Maatregelen tot verbetering

Beoordelingscriterium:

- De uitkomsten van deze evaluatie vormen de basis voor aantoonbare verbetermaatregelen die bijdragen tot de realisatie van de streefdoelen.

Oordeel van de visitatiecommissie: voldoende

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De opleiding is vertrokken vanuit de eerste visitatie van de opleiding Elektromechanica in 2002-2003 om alle vaststellingen en verbeterpunten op te nemen in de jaaractieplannen van de opleiding. De opleiding kan aangeven dat het merendeel van de vaststellingen inmiddels is weggewerkt. Het bijscholingsbeleid voor personeelsleden wordt momenteel nog verder uitgediept.

Sinds 2000-2001 stelt de opleiding jaaractieplannen op. Na bijsturing is inmiddels departementaal de structuur van deze verbeterplannen vastgelegd en omvatten zij nu naast het 'hoe' ook de deadline, de verantwoordelijke voor de uitvoering en de indicator om te verifiëren of het actiepunt op voldoende wijze is uitgevoerd. De Opleidingscommissie waakt over de opvolging van het actieplan, dat door de Opleidingscommissie jaarlijks wordt voorgelegd aan de Departementsraad ter goedkeuring.

De commissie stelt evenwel vast dat de indicatoren niet steeds adequaat zijn vastgesteld en bijgevolg kunnen verbeterd worden.

Streefdoelen voor de toekomst werden eveneens geformuleerd, waarbij het contact met het beroepenveld, de studentenparticipatie en de internationale dimensie van de opleiding moeten worden.

De operationele verbeteracties vinden *bottom-up* plaats, maar worden niet geformaliseerd opgevolgd binnen het kwaliteitszorgsysteem. Hierdoor mist de opleiding kansen om met de geboekte resultaten naar buiten te komen. De opleiding mist nog de attitude om de PDCA-cyclus ten volle te benutten.

Uit de bevestigingen van studenten en alumni komt de praktische gerichtheid als troef naar voren. De verbeterpunten die door de studenten werden geuit, zijnde een verdere uitbouw van het labo klimatisatie en mechanica en een groter contact met het beroepenveld doorheen het curriculum, zijn door de opleiding terdege aangepakt.

De opleidingsonderdelen werden bij de studenten bevestigd en geanalyseerd door de vakgroepvoorzitters. De studenten konden hun appreciatie op een vijfpuntenschaal toekennen aan vier onderdelen, met name hoorcollege, studiemateriaal, gehanteerde werkvormen en examen. De gemiddelde scores per aspect zijn in kaart gebracht.

De jaarlijkse bevestiging bij de stagebegeleiders geven een positief beeld, waarbij de stage en het eindwerk veelal een meerwaarde betekenen voor het bedrijf. Eenzelfde resultaat wordt verkregen uit de bevestiging van de internationale stagebegeleiders.

De bevestiging van de studenten over de stage leverde in het algemeen goede resultaten op, een paar opmerkingen over de begeleiding door de promotor of de bedrijfsinhoudelijke begeleiding niet te na gesproken.

Aanbevelingen ter verbetering:

De opleiding moet de 'check' en 'act' spontaan opnemen om zo de PDCA-cyclus volledig te sluiten.

Facet 5.3 Betrekken van medewerkers, studenten, alumni en beroepenveld

Beoordelingscriterium:

- Bij de interne kwaliteitszorg zijn medewerkers, studenten, alumni en het afnemende beroepenveld van de opleiding actief betrokken.

Oordeel van de visitatiecommissie: voldoende

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De Departementsraad of het departementshoofd bij delegatie keurt de jaaractieplannen, het departementaal jaarverslag en het zelfevaluatie rapport goed na bespreking.

Sinds het schrijven van het ZER heeft de hogeschool een kwaliteitsraad opgericht, waarin alle departementshoofden zetelen. Op die manier wenst men de doorstroming van informatie naar de directie te faciliteren. Bijkomend is geïnvesteerd in kwaliteitsmedewerkers ter ondersteuning van de departementen. Hiermee wordt een efficiëntere doorstroming van informatie beoogd naar de raad van bestuur op het vlak van kwaliteitszorg.

De lectoren zijn permanent betrokken bij het beleid op opleidingsniveau, aangezien ze zelf de agenda meebepalen van de Opleidingscommissie. Lectoren die geen deel uitmaken van deze commissie kunnen input geven over punten die ze zelf aanbrengen, of als hun expertise in een specifieke materie vereist is. Alle verslagen en rapporten zijn op Dokeos toegankelijk voor de lectoren. Opleidingsoverschrijdende materie over kwaliteitszorg wordt besproken binnen de vergadering van voorzitters van de opleidingscommissies. Lectoren namen deel aan het interne zelfevaluatie rapport van 2007 via departementale TRIS-werkgroepen.

Studenten worden betrokken door de aanwezigheid van één studentenvertegenwoordiger in de Departementsraad en de Opleidingscommissie. Verder worden de studenten bevraagd over de opleiding en de opleidingsonderdelen.

Het werkveld, waartoe heel wat alumni behoren, participeert aan kwaliteitszorg door middel van stages en eindwerkjurering, gastcolleges, georganiseerde alumnicontacten, resonanties en via maatschappelijke dienstverlening. In de Departementsraad heeft eveneens een persoon uit het werkveld zitting.

Aanbevelingen ter verbetering:

De commissie vraagt de opleiding en het departement om blijvend aandacht te hebben voor de kwaliteitsbeleving, en verwacht dat de recente inspanningen een belangrijke bijdrage zullen leveren naar de toekomst.

Oordeel over onderwerp 5, interne kwaliteitszorg: voldoende

Op basis van de oordelen over:

facet 5.1, evaluatie resultaten:	voldoende
facet 5.2, maatregelen tot verbetering:	voldoende
facet 5.3, betrekken van medewerkers, studenten, alumni en beroepenveld:	voldoende

is de visitatiecommissie van mening dat er in de opleiding voor dit onderwerp voldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn.

Onderwerp 6 Resultaten

Facet 6.1 Gerealiseerd niveau

Beoordelingscriterium:

- De gerealiseerde eindkwalificaties zijn in overeenstemming met de nagestreefde competenties qua niveau, oriëntatie en domeinspecifieke eisen.

Oordeel van de visitatiecommissie: voldoende

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De projecten in het derde deeltraject worden als sluitstuk gezien van de opleiding, waarin de student kan aantonen dat hij de nodige competenties heeft verworven om als beginnende beroepsbeoefenaar aan de slag te gaan. De studenten voeren projecten uit die aansluiten op de inhoud van hun afstudeerrichting. Ze voelen zich voldoende voorbereid op deze stap.

De stagebegeleiders staan positief ten aanzien van de beroepsbekwaamheid van de student. Bovendien getuigen stagepromotoren dat een aanzienlijk deel van de studenten op het stagebedrijf een contract krijgt aangeboden. Uit de bevraging van alumni blijkt dat 20 procent op die manier in het werkveld is gestapt.

De eindwerken worden door de binnenlandse stagebegeleiders als een meerwaarde voor het bedrijf ervaren. Dit wordt bevestigd door de buitenlandse stagebegeleiders. De criteria waarop wordt gequoteerd, zijn kennis en praktische vaardigheden, organisatietalent, samenwerking, onafhankelijkheid en klantvriendelijkheid. Hierop worden hoge quoteringen verleend op basis van een vijfpuntenschaal (gemiddeld 4,6 op 5). De laagste score van 3,33 op 5 werd toegekend aan communicatie met externen, maar wordt ervaren als voldoende. De stageinstellingen zijn doorgaans bereid opnieuw studenten van de hogeschool toe te laten.

Binnen het departement Technologie is de opleiding Elektromechanica degene met het grootste aantal uitgaande studenten. Het percentage uitgaande studenten is van 2003 tot 2008 gestegen van 5,8 naar 12,5 procent. Op basis van bevragingen kwam aan het licht dat studenten onvoldoende op de hoogte waren van de mogelijkheden naar internationale ervaring. Bijkomend voelden slechts weinig studenten zich voorbereid om een dergelijke opdracht aan te vatten. De vragenlijst bleek evenwel niet volledig afgestemd op de doelgroep. Gezien op dat ogenblik alle informatie in dit kader door de stagecoördinator van de opleiding werd gegeven, is in het academiejaar 2006-2007 beslist om de organisatie over te laten aan de departementale coördinator Internationalisering. Er worden nu bijgevolg infosessies over internationale mogelijkheden op het vlak van stage en eindwerk ingericht voor alle studenten van het departement. De vraagstelling in de bevragingen is bijgevolg bijgestuurd, zodat enkel die studenten kunnen antwoorden die effectief een internationale ervaring hebben gehad.

Binnen het kader van internationalisering werkt de departementale coördinator Internationalisering aan een infobundel voor inkomende en uitgaande studenten en een databank met informatie aangaande partners en wekerende bestemmingen. Elke uitgaande student wordt gevraagd een verslag over zijn ervaringen te schrijven. Deze informatie wordt verder gebundeld voor alle opleidingen.

De student wordt al in het eerste deeltraject in contact gebracht met het werkveld. Bedrijfsbezoeken en beurzen, gastcolleges, bedrijfstrainingen en vakoverschrijdende projecten brengen de student in contact met de industrie. In het laatste deeltraject wordt de student gedurende elf weken voltijds ingezet in een stagebedrijf. De studenten en alumni waarderen de inspanningen naar het verhogen van de contacten met de industrie.

Uit de gesprekken met het werkveld kwam naar voren dat de studenten een goede theoretische kennis bezitten. De praktische implementatie laat evenwel soms te wensen over, ook voor zelfstudie en het verrichten van onderzoekswerk. In de afstudeerrichting Klimatisering komt dit het sterkst naar voren.

Eenmaal afgestudeerd vinden de studenten snel werk; 85 procent binnen de maand. Hun tewerkstellingsprofiel is vrij divers en door de opleiding in kaart gebracht. Een aantal afgestudeerden werd tijdens de opleiding gemotiveerd om een vervolgopleiding aan te vatten.

De studenten zijn algemeen (71 procent) tevreden over hun opleiding. De praktijkgerichtheid van de opleiding en de integratie van projectwerk vanaf het eerste deeltraject worden gewaardeerd. Net als de laagdrempeligheid van het lectorenkorps en de contactmomenten bij het begeleid zelfstandig leren. Geformuleerde aandachtspunten naar de verdere uitbouw van bepaalde labo's en een betere spreiding van taken en toetsen werden door de opleiding van de nodige actie voorzien.

De opleiding heeft alumni bevestigd, zowel van voor als na de bamahervorming. De alumni stonden positief ten aanzien van het programma en de mate waarin de competenties afdoende worden bereikt om de instap in het werkveld mogelijk te maken. Bijkomend hadden zij evenwel specifieke aandachtspunten geformuleerd, die inmiddels zijn opgenomen in de departementale jaaractieplannen.

Aanbevelingen ter verbetering:

De commissie waardeert het niveau van theoretische inzichten bij de afgestudeerden, maar vraagt aandacht voor hetzelfde niveau van de praktische vaardigheden.

Facet 6.2 Onderwijsrendement

Beoordelingscriteria:

- Voor het onderwijsrendement zijn streefcijfers geformuleerd in vergelijking met relevante andere opleidingen.
- Het onderwijsrendement voldoet aan deze streefcijfers.

Oordeel van de visitatiecommissie: voldoende

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

Vlaanderen heeft geen traditie in het verzamelen van slaagcijfers per studiegebied en/of opleiding over de jaren heen. Uit ervaring blijkt dat de globale slaagcijfers voor generatiestudenten op Vlaams niveau tussen de 45 en 50 procent liggen. Noch de evolutie over de jaren heen, noch de situatie per opleiding of studiegebied wordt opgevolgd. Daardoor kan de opleiding geen streefcijfers formuleren in vergelijking met relevante andere opleidingen.

De opleiding heeft wel informatie over de eigen slaagcijfers. Voor de eerstejaarsstudenten in het modeltraject bedragen die gemiddeld 48,7 procent voor de periode 2002-2006. Op Vlaams niveau zijn de gegevens beschikbaar van 2002 tot 2005, waarbij het slaagpercentage over de drie academiejaren voor de opleiding Elektromechanica 52,3 procent bedraagt.

De opleiding merkt een beduidend verschil in het slaagpercentage tussen niet-generatiestudenten en generatiestudenten, van respectievelijk 45,8 en 53,8 procent in de periode 2002-2006.

Vanaf het academiejaar 2006-2007 houdt de opleiding rekening met de flexibilisering, door het slaagcijfer te berekenen als de verhouding van het aantal verworven en gedelibereerde studiepunten ten opzichte van het aantal opgenomen studiepunten. Daardoor ligt het slaagcijfer met 63,4 procent beduidend hoger voor dat academiejaar.

De slaagkansen van ASO-studenten blijken hoger in het eerste deeltraject op basis van cijfers van de periode 2002-2006 (64,1 procent), gevolgd door TSO met een gemiddelde slaagkans van 46,9 procent. Voor de BSO-richtingen is dit 14,3 procent.

Binnen het tweede en derde deeltraject liggen de slaagcijfers voor dezelfde periode respectievelijk op 92,2 en 96,3 procent. De resultaten zijn gelijklopend voor de verschillende afstudeerrichtingen.

Slaagcijfers worden opgevolgd in samenwerking met de Opleidingscommissie. Dit gebeurt ter bewaking van het onderwijsrendement. Na het eerste semester worden de punten van studenten uit het eerste modeltraject opgevolgd voor een mogelijke bijsturing van de studenten.

In de referentieperiode 2002-2006 studeerde 81,1 procent van de studenten op tijd af. De rest had er meer tijd voor nodig.

De opleiding krijgt gemiddeld te maken met een drop-outcijfer van twintig studenten per jaar. Gerelateerd aan het aantal inschrijvingen komt dit neer op ongeveer 5,7 procent. De betrokkenen worden uitgenodigd voor een gesprek bij de trajectbegeleider of departementssecretaris voor een gesprek, om de eventuele oorzaak te achterhalen en uit te kijken naar mogelijkheden voor heroriëntatie.

Aanbevelingen ter verbetering:

De opleiding moet zich beraden hoe ze de dreigende doorlooptijdtoename als gevolg van de flexibilisering onder controle kan houden.

Oordeel over onderwerp 6, resultaten: voldoende

Op basis van de oordelen over:

facet 6.1, gerealiseerd niveau	voldoende
facet 6.2, onderwijsrendement	voldoende

is de visitatiecommissie van mening dat er in de opleiding voor dit onderwerp voldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn.

Globaal oordeel

De visitatiecommissie baseerde haar oordeel en motivering op de volgende bronnen:

- het zelfevaluatie-rapport van de opleiding en de bijhorende bijlagen,
- de gevoerde gesprekken met de betrokkenen,
- de documenten ter inzage tijdens het bezoek,
- de opgevraagde documenten,
- de reactie van de opleiding op het opleidingsrapport.

Het ZER is vlot leesbaar en geeft een realistisch beeld van de opleiding, mee dankzij de duidelijke verwijzingen naar de goed uitgewerkte bijlagen, die het consulteren van het rapport erg vergemakkelijken. Uit het ZER blijkt dat het team een heldere en realistische kijk heeft op de opleiding en met een kritische blik de sterke en te verbeteren punten aangeeft.

Op basis van de oordelen over:

onderwerp 1, niveau en oriëntatie:	voldoende
onderwerp 2, programma:	voldoende
onderwerp 3, personeel:	voldoende
onderwerp 4, voorzieningen:	voldoende
onderwerp 5, interne kwaliteitszorg:	voldoende
onderwerp 6, resultaten:	voldoende

is de commissie van mening dat er voldoende generieke kwaliteitswaarborgen in de opleiding aanwezig zijn.

Overzichtstabel van de oordelen

	score facet	score onderwerp
Onderwerp 1: Doelstellingen van de opleiding		voldoende
Facet 1.1: Niveau en oriëntatie	goed	
Facet 1.2: Domeinspecifieke eisen	goed	
Onderwerp 2: Programma		voldoende
Facet 2.1: Relatie doelstelling en inhoud	voldoende	
Facet 2.2: Eisen professionele gerichtheid	voldoende	
Facet 2.3: Samenhang	goed	
Facet 2.4: Studieomvang	OK	
Facet 2.5: Studietijd	voldoende	
Facet 2.6: Afstemming vormgeving en inhoud	voldoende	
Facet 2.7: Beoordeling en toetsing	voldoende	
Facet 2.8: Masterproef	n.v.t.	
Facet 2.9: Toelatingsvoorwaarden	goed	
Onderwerp 3: Inzet van personeel		voldoende
Facet 3.1: Kwaliteit personeel	voldoende	
Facet 3.2: Eisen professionele gerichtheid	voldoende	
Facet 3.3: Kwantiteit personeel	goed	
Onderwerp 4: Voorzieningen		voldoende
Facet 4.1: Materiële voorzieningen	voldoende	
Facet 4.2: Studiebegeleiding	goed	
Onderwerp 5: Interne kwaliteitszorg		voldoende
Facet 5.1: Evaluatie resultaten	voldoende	
Facet 5.2: Maatregelen tot verbetering	voldoende	
Facet 5.3: Betrekken van medewerkers, studenten, alumni en beroepenveld	voldoende	
Onderwerp 6: Resultaten		voldoende
Facet 6.1: Gerealiseerd niveau	voldoende	
Facet 6.2: Onderwijsrendement	voldoende	

De oordelen zijn van toepassing voor:

HoGent Elektromechanica

- Klimatisering
- Elektromechanica
- Automatisering.